

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.09.0.SGB.0.11-610
Konu : Ardahan Milletvekili
Ensar ÖĞÜT'ün
Yazılı Soru Önergesi

2559

.../.../2012

18 Haziran 2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 31.05.2012 tarihli ve A.01.0.KKB.0.10.00.00-69249 sayılı yazınız.

Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'ün Bakanlığımıza yönelttiği, TBMM 7/7643 Esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Erdoğan BAYRAKTAR
Bakan

EK :
Cevap Yazısı (2 sayfa)

**ARDAHAN MİLLETVEKİLİ
SAYIN ENSAR ÖĞÜT'ÜN
TBMM 7/7643 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE AİT
SORULAR VE CEVABI**

SORULAR :

Avrupa Uzay Ajansının yaptığı çalışmada insanların Dünyanın yenileyebileceğinden daha fazla tüketmeyi sürdürdüğü ortaya konmuştur. Zengin fakir ülkelerin "ekolojik ayak iz"leri arasında farkın giderek açıldığı bu felakete neden olacaktır. Dünyanın doğal kaynaklar üzerindeki baskı artmaya devam ediyor. Dünyanın yenileyebileceğinden yüzde 50 fazlasını tüketiyoruz. Biyolojik çeşitlilik azalmaya devam ediyor. İnsanların tüketim alışkanlıkları için kaç metreküp su yada metre kare toprak parçasına ihtiyaç olduğunu gösteren "ekolojik ayak izi" sıralamasında Türkiye 68. sırada yer alıyor.

1-Gezeğenin üzerinde yarattığımız baskının boyutunu ve yaşamlarımızı mümkün kılan ormanlarımızın, nehirlerimizin, göllerimizin ve denizlerimizin sağlığında ortaya çıkan bozulmayı anlatıyor. Yaşayan endeksindeki düşüşü geriye çevirmek için ekolojik ayak izinin gezeğenin sınırlarına çekilmesi tehlikeli, iklim değişikliklerinin önlenmesi ve sürdürülebilir kalkınmanın gerçekleşmesi için dünya devletleri ile ortak çalışmanız var mıdır, bunlar nelerdir?

CEVAP :

Ülkemiz Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesini (BMİDÇS) 2004 yılında, Kyoto Protokolü'nü ise 2009 yılında imzalamıştır.

Anılan sözleşme uyarınca, ülkemizin İklim Değişikliği Eylem Planı geniş bir katılımı ve toplumun farklı kesimlerinin onayını da alarak hazırlanmış ve 2011 yılı Temmuz ayı itibarı ile onaylanmıştır. İklim Değişikliği Eylem Planı'nın genel amacı, sera gazı emisyonlarını azaltarak iklim değişikliğiyle mücadele etmek, gerçekçi, güçlü, dayanıklı ve uluslararası yasal belgelere yapılacak adil taahhütler yoluyla azaltma ve uyumu teşvik etmek ve iklim değişikliğinin etkilerini yöneterek dayanıklılığı arttırmaktır.

Türkiye'de iklim değişikliğine uyumun ana gereksinimleri, başta Dokuzuncu Kalkınma Planı (2007-2013) olmak üzere ulusal ve kırsal kalkınma stratejilerinde belirtilmiştir. Bu kapsamda iklim değişikliğinin neden olduğu felaketlerle mücadele etmek için, ulusal ve bölgesel kurumların kapasitesinin güçlendirilmesi için çeşitli çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

Bunlardan birisi olan Türkiye'nin İklim Değişikliğine Uyum Kapasitesini Geliştirmek İçin BM Ortak Programı, 2008 – 2011 yılları arasında UNDP (Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı), FAO (Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Teşkilatı), UNIDO (Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Örgütü), UNEP'in (Birleşmiş Milletler Çevre Programı) katılımıyla Bakanlığımız koordinasyonunda; Orman ve Su İşleri Bakanlığı; Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı; Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı; Kalkınma Bakanlığı; Sağlık Bakanlığı; Milli Eğitim Bakanlığı, sivil toplum örgütleri ve üniversitelerle birlikte yürütülmüştür.

Projenin amaçları, iklim değişikliğine uyumun Türkiye'nin ulusal planlarına entegrasyonu, iklim değişikliği risklerinin yönetimi için kurumsal kapasitenin geliştirilmesi, Seyhan Nehri Havzası'nda toplum esaslı uyum kapasitesinin geliştirilmesi, iklim değişikliğine uyumun Türkiye'deki BM programlama çerçevesine entegrasyonudur.

BM Ortak Programı kapsamında 2009 yılında başlatılan Seyhan Havzası'nda İklim Değişikliğine Uyum Hibe Programı ile havzada yaşayanların ve kurumların iklim değişikliğine uyum kapasitelerini geliştirilmesi için projeler uygulanmıştır.

12'si Adana'da, 4'ü Kayseri'de ve 2'si de Niğde'de olmak üzere Seyhan Havzası'nda toplam 18 proje desteklenmiştir. Projeler ile uzun vadede iklim değişikliğine uyum konusunda kapasite geliştirme ve farkındalık oluşturma amaçlanırken, doğru tarım tekniklerinin geliştirilmesi, gıda güvenliğinin sağlanması, taşkın risklerinin belirlenmesi, alternatif sulama tekniklerinin kullanımının ve deniz seviyesinin yükselmesinin engellenmesi hedeflenmiştir.

Proje sonlanmış olup, Türkiye'nin ilk ulusal uyum stratejisi olan; "Türkiye'nin İklim Değişikliğine Uyum Kapasitesinin Geliştirilmesi Projesi" kapsamında İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı hazırlanmıştır.

İklim Değişikliği Eylem Planı içerisinde uyum konusuna ilişkin şu hedefler belirlenmiştir.

- Doğal afetler için izleme tahmin ve erken uyarı sistemlerinin geliştirilmesi
- Hassas bölgelerde İklim Değişikliği Araştırma Merkezi kurulması
- Kuraklık ve Taşkın Bilgi Sistemi kurulması
- Biyo-teknolojinin olanakları ile bitkilerde iklim değişikliğine uyumun sağlanmasına yönelik araştırma ve uygulama yapılması

Proje kapsamında yapılan çalışmalar aşağıda maddeler halinde yer almaktadır.

- Seyhan Havzası Paydaş Analizi, Geçim Kaynakları Analizi, Ekosistem Analizi ve Sistem Yaklaşımı ile Katılımcı Sorun Analizi çalışmaları tamamlandı.
- UNIDO (Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Örgütü) ve Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı (TTGV) tarafından ODTÜ ile işbirliği içinde gıda ve içecek, metal işleme ve makine, kimya ve tekstil sektörlerinde faaliyet gösteren firmalarda "su tasarrufu" boyutu öncelikli olmak üzere sanayide su kullanımı eko-verimlilik pilot uygulamaları gerçekleştirildi. İklim değişikliğine uyum bağlamında, bu firmalarda yapılan düşük maliyetli yatırımlarla yıllık 720.000 m³ ten fazla su tasarrufu sağlandı.
- ODTÜ ile birlikte İklim Değişikliği, Uyum ve Türkiye Sertifika Programı ve çok sayıda tematik kapasite geliştirme eğitimleri tamamlandı.
- FAO (Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Teşkilatı) ve UNEP (Birleşmiş Milletler Çevre Programı) ile birlikte geniş katılımlı tematik eğitimler gerçekleştirildi.
- Kuraklık ve sel erken uyarı sistemleri çalışmaları ve Taşkın ve Kuraklık Bilgi Yönetim Sistemi geliştirme çalışmalarına başlandı ve ilgili çalıştaylar düzenlendi.
- Hibe Programı kapsamında havza nüfusunun yaklaşık %2,5 ine denk gelen 55.000 kişiye ulaşıldı.
- Yapılan çalışmalar, çeşitli iletişim faaliyetleri aracılığıyla kamuoyu ile paylaşıldı.

